

Wormmating
Hemmenbygge St. Lige

3651

Drängen, som lagade grisslan.

En dräng, som körde liasom i en ler- eller
grusgrav i Önnarp, såg rätt som det var, hur det kom
upp liasom en bakugnsgrissla. Den var itu. Drängen slog
en spik i den och körde sedan. När han kom tillbaka
lag där en 'skalekaga'/trekantig brödkaka/. Den tog han
och åt upp.

4.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

1.

Drängen lagade
en grissla åt
de underjor-
diska.

3651

Aid
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Troll som nystan.

Mormor berättade, att en gång då de gingo ute, kom där ett 'nyle' /nystan/ trillandes på vägen, men det försvann lika fort. Det var troll, påstod de.

Troll som
nystan.

3651

A: h.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Bäckahästen:

I Önnarp skulle skolglyttarna ta't sej opp på honom, men till slut ryste han på sej, så de föll av i bäcken allihop.

De snackade om, att en man hade tva vita ög. Han lyckades sela bäckahästen och hade honom hela varen. En gang när mannen ar sin 'lillemidda' skulle pagen vakta ögen, som fått var sin mulepade med hackelse. Pagen kunde inte låta bli utan lossade litet på 'huelaet. Da föll milan av mongen på han/ honom/ o sa försvann han.

Bäckahästen.

3651

A: 7
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Kyrkogrim.

Då drängarna nyårsnatten kl 12 skulle gå och ringa in det nya året, såg de han. Ja'tjante i Gårdstunga som päg, o detsamma var det där. Ja'tjante vid Gedinge broar i sex år och "läste" i Gedinge kyrka. Där liknade kyrkogrimmen en mied stor hong. De föreställde sig den liksom ett spöge. De torde inte röra den utan skötte vad de skulle, annars ble de dalliga.

I Gärdslöv tjante ja' ihop me'en dräng. När han kom ner i en dal, mötte han en stor hong, som sprang förbi, men då han kom hem mötte han den ater igen, men då slo han 'en på skallen: "jasa du är där, din sadan igen.. men drängen blev sjuk.

Kyrkogrim.

St. Fri, Hemmingshöj, Sk.

3651

W. Richter 1931
Nils Persson
1846 i Önnarps

A. K.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Goenisse:

I forna dar satte de ut ett fat gröt på loftet te' goenisse. Den brukade 'dra te' så de fick 'need'/mycket/ men sen påstod de, att det var de själva, som för och åtal från andra men skyllde på goenisse.

Goenisse

3651

B: 72
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Varulven

Varulven

Där var en i Möllers'/farfar till nuvarande
Möller/ Han skulle tatt varulven / en kusin till nabo-
kvingans farbøøø- Brinks/ och befriade honom.

Annars kunde den befriade säga: Nu kan springa
sa länge som ja'- och då var denne tvungen till det.

Skåne
Munnvård
Lennies Dyng
MPT 1931

Marah

3651

MPT M. Richter
Per. Nils Persson
Född 1846 i Önnarps

4: p.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

Maran.

En man hade fästmö. Om natten kom maran och klände och plägade honom, men då tog han och stängde in henne i en kista. Dagen efter tittade han i kistan och såg då sin egen fästmö ligga i kistan. Men hon blev fri mede'.

Skänk
Menningshögskola
Henningshögskola (St. 1846)
1778-1831

3651
Mpt. av W. Richter
Ber. av Nik. Rydberg
Född 1846 i Sverige

B. 19. i 7. 12
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
8
Ägg.

Tyda på ägg, samt skämt med ägg

Om man kokade ett ägg och lät det ligga ett år,
och det då var fullt alltigenom, skulle det inte bli
någon fattigdom för den som gjort detta.

Vid påsken skojade de ibland med äggen och
rullade dem mot varandra på bordet. Då ga'de sej, vems
som var starkast. Denne fick då ägget.

Da korna blevo "målsuna"

Jag var körandes för dottern i Vinninge, da de "sökte klokt", när deras kor blivit "målsuna".

"Den kloke" gav oss en påse /vad det var i, vet jag inte/ att lägga under en sten i stallet och en i 'manesed'. Vi fick inte gå dit, förrän vi skulle lägga oss. Korna blevo också bra.

Detta var på själva julaftonen.

3651

8:12
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

Klok gumma boter "molsuna" kreatur.

Det var en klok gumma, som de sade skulle
kunna bota molsuna kreatur, men 'dä' gjorde lia möed
som kyss me' på mända'.

3651

Stål och kors över dörrarna.

Skär#torsdag brukte de "stala" och rita kors
över dörrarna. Det senare gjorde de, då de inte fann
stalbitar till alla dörrarna.

Jag var och lade ett stälstycke i rusticket /rag-
äkern/, för att inte nå't skulle ha makt med det utan
bli bra på alla sätt.

Eia, 7.16
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

//

Stal och ko

3651

F:
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Hyllebusken "Rökning".

De skulle inte ha lov a pissa pa en hyllebuske
för då fick en 'utslav' o.d.

Jag var svullemen gang, då jag var i skolan. Då
" rökade" de mig med hågra sorters blad / sex st/. Dessa
lades på en plåt, antändes och drogs runt omkring meg.
Jag hade ett lakan över mig. På morronen var jag bra
igen.

De sa, att jag hade pissat pa en hyllebuske.

Hyllebuske
vållar utsle
"Rökning".

3651

6:4
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

73

Talesätt:

En gammal man från V.Torp brukade säga, då det
säg ut att bli askväder:

"Dä" står dörna på himmelen!".

Skomakaren, som slog vad med prästen.

I Skurups kyrka finns de 'herrebegravningar'. Patronens, som ägde Svaneholm ligger begravda där framme under altaret. Där var en av gubbarna, som hade tårna hopbundna.

En gång höll en skomakare vad med prästen om en ko, att han skulle sitta nere under altaret i 'herrebegravningen' och göra ett par stövlar. Ett lik låg där med knäna över kistkanten. Skomakaren band ihop likets tår med en becktråd för att vara riktigt säker. Så satte han sig och började arbetet, men om en stund för liket upp och sa: " Du syr skor! Du vinger / vinner/ kor!

Du hillar tår! /binderna tår/ och ja' hoppar här!

Men det var för mycket för den annars djärve skomakaren. Han sprant / sprang/ som satingen - men så vannt / vann/ han heller inte kon.

Skomakaren,
som skulle gå
ra skor i kyr-
kan om nätter

3651

*Yr. H. W. Richter
Ber. av Nils Persson
född 1846 i Örnäs*

7.12
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15.

Julbak.

Da de bakade till julen, skulle drängarna stå en på vardera sidan om träget och piska degen med 'träspejlar'.

Äm julbrödet skulle en del gömmas till våren. Det höll sig bra i maltet på loftet. Första gangen vi skulle ut oc 'vara', fick vi så av julabrödet/sursött/ Även kräken skulle ha, så att de ble starka.

Degarbetning
av drängarna

Julbröd vid
vararbetet

3651

Husbondens julbön

När det var jul, brukade Sven Nilsson i Assartorp
bedja:"

"Nu får ja' bö'/bedja/ Gu'förr kregen i lagå'n
o så förr mor o mors töj".....!

Men drängen kunde då inte tåga utan fortsatte:

"Då bör ja' förr me' o mi' kista o pågen o pågens
skrin.

71a
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—
/6

Julbön.

3651

J. a.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17.

Julen : kreatur och hästar.

Juldagsmorgon sällade de aska på krägen, för det skulle gå bra på året med dem.

'Körna'/korna/ ga'de 'kalmarot' o salt o hästarna skulle ha pepparrot o salt. Detta lades i strutar och stoppades ner i halsen på krägen.

3651

^{7. a}
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18

Julskämt:

Springa med 'fuelen' /fageln./

Förr brukade de fanga en liten fagel, som de släppte in i en stuga vid jultiden, så släckte han ljuset. Mannen skäckade mej med en fuel, som han fäst ett brev på. "I går kväll låg jag i kisselekattens buk men i kväll flyger jag genast ut."

Jag lyckades utmärkt att släppa in fageln, där han sagt utan att bli igenkänd eller infangad, och fageln släckte ljuset.

Springa med en svinafot.

Det är 32 'lidder' småben/ i en svinafot. Svinafoten kastades in i en stuga, men kunde någon där ta den, som kastat den, så 'tvant' /tvungo/ de honom att taga bja många sypar som 'lidder/' ----- men det tälte de ju inte.

Hemmet
St. Jörie } Sk.

3651

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19.

Julskämt:

En jul var jag med om 'att sätta hästarna te'ryggs'- vi bundo dem bakvänt i spiltorna. Så kastade vi opp 'middingen'/gödselhögen/ för dörrenna, så att ingen kunde komma in i ladugården.

Kunde man inte lista sig in på annat sätt / ty det var ju i regel kringbyggda gårdar med lasta portar överallt, så var det att kryba över tagen.

En gång var jag med till drängens hem, och han gick fram till dörren och 'skud'. Han kände ju väl till gården, så snart hade vi smugit oss in en bakväg och gömt oss under 'vöjnen'/vagnen/. Så kom de och sökte överallt på loen, men de så oss inte. Då skud vi en gång te, men då to' de en lykta med sig o fannt /funno/ oss, så då va' vi tvungna o gå in o sopa.

Med hästarna

Julskjutning

Hammerberg } Sk.
St. Isie

3651

712
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

Julkronor:

I Gårdstunga hade de julkronor av långhalm. Strå-
na av i lagom långa bitar och genomträdde med tråd.
i de sammansatta skarvarna sattes pappers- eller tyg-
blommor. Döttrarna i husen gjorde dem själva och hängde
upp dem över julbordet.

Julkrona.

*Hemmet i Gården } St
St. Jule*

3651

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21.

Majsjungning:

Majsjungning

I Lönnby, Toppelagård, brukade de sjunga
maj. Visan minns jag inte mycket av:
God afton, om I hemma är. Maj du är välkommen
Ursäkta att vi väcka Er
Glädjens Gud för en så ljuvlig sommar.-----

Nu sätta vi vi maj uti ert tak.....

Så satte de en grön 'rysla' i taket.

Så sjöngo de fran gard till gard.

Pingstda'n gingo de omkring och tog upp gavor, där de
sjungit och ställde till ett gi lle. De hade fatt ägg,
smör, vetemjöl, mjölk o gryn - ibland pengar, så det
blev till hela gillet

Nötlekar.

1. Min gris lackar at skoven! - Min lackar ätter! -

Vilket trä bor han unner? ---- Nöten hade gömts under en finger, och kunde nu gissaren lyfta på denna finger, fick han behålla nöten, i annat fall lägga dit en

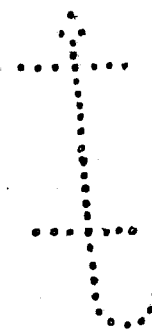
2. "Getta rötta" /gissa rätta/

Den som skall gissa får ligga under bordet. De andra lägga upp en 'rötta': med tre nötter till huvud, 3 till hals, 2 till vart ben, 3 till var fot, 12 till rygg 3 till vart ben, 3 till var fot och 12 till rumpa.

En frågar och pekar på första nöten: Va ä' de'? Huvud. Upprepas 3 ggr. Sedan Hals 3 ggr. osv. Det skulle gå raskt undan, och gissade den under bordet liggande rätt fick han hela rötten.

Grisen i skogen.

Getta rötta

Skåne
Husmanstyggs tid
Husmanstyggs (St. Rie)
nyd. 1937.

3651
nyd. av N. Pichler
Ber. av Nils Pichler
Född 1876 i Örnäs

Kia
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23

Anekdot:

En fin herre stod i en farstuga, da en husman
kom och skulle ga in. "Ä'ditta herrens hong?" - "Nä, ja'
ä'hongens herre!" -----

Husmannen gick hem och sade där till sin kvinga:
"Nu kan du säga till mej: "Ä detta fars gris?" --- Hon
gjorde, som han sagt till om, men da svarade han: "Nää,
dä'ä'ja'just inte. Ja' ä' grisens far....."

Pågen, som tjänte hos jätten.

Det var en pag, som tjänte hos en jätte. Så skulle de 'skova'/hugga skog/. De hade fällt ett stort träd, så sa pågen: "Ja, får väl bära i den store ännen..." Jätten gick under trädet och fick bära det ensam, medan pågen latsade bära storändan.-Så skulle pågen lägga en bro, men han fick inte använda sten.-Pågen ödelade krägen på en akar och lade deras 'yen'/ögon/i fickan och gick till gillesgården, där jätten satt vid bordänden..... Om natten skulle jätten slå ihjäl pågen, men han kröp under sängen och satte en bytta mjölk i sängen. Jätten kom och slog till i sängen med en yxa och gick sedan in till sin gumma och talte om, att han slagit ihjäl pågen, men dagen därpå sag han åter pågen livslevande.

Så en gang skulle jätten och pågen äta kapp. Pågen hade stoppat en pase inom kläderna och öste den mesta gröten i päsén, och hur än jätten åt långt sedan han var mätt, så var pågen i alla falla värre. Då de slutat

Pågen, som åt
i kapp med
jätten.

Aa 1052

} Aa 1000-29:
1005, 1006

Aa 1115

Aa 1088

skulle de upp och tacka tak. "Nu ä'ja'för mätt," sa pagen
tog en kniv och sprättade upp pasen, så att all gröten
rann ut. "Gjorde dä'gott", sa jätten. - "Jaa!", sa pagen.
Då tog jätten och skar upp sin mage men han dog.
Sen gifte sig pagen med jättens änka.

Skämt med slaktare.

Förr gick skräddare omkring och sydde. "Rasmus Byjsa i Byjshuset" brukade slakta åt folk runtomkring. Skräddarepågen skulle en gång driva med honom. Han skulle en kväll hem till Isie och hade järnskodda tofflor. Han stampade utanför Rasmus' och sade, att han skulle komma upp till Vallby och slakta fyra svin. Tidigt om morgonen gick så Rasmus upp till Hönsinge och knackade på och frågade, om vattnet var varmt, men allt var ju bara ett skälmstycke.

Visa:

i Gärdslöv var det dans, och en från Jordberga

Sjöng:

En förfärlig tid vi leva nu uti

i fickan har man ingenting, och ej en gång logi.

I går jag därifrån jagad blev, men det är ej betalt

I natt jag om på gatan drev, och det blev allt för gal't.

Min hatt, som förr var svart, den är nu bliven grå.

Min väst den har jag spelat bort, och skjortan likaså.

Min rock han rent ruinerad är, så pjalter/slarva/ slas apjolt.

Snart har jag inga kläder mer, och då'ä'allt för gal't.

Här står jag utan skjorta på och med min gamla hatt

Vad skall jag få att leva på och husrum få i natt?

om och i diket gå blir sängen ej betalt

att ligga här i denna bläst och då'ä'allt för gal't.

Förr hade jag mig en fästemo. Hon hjälpte mig alltid

Om halsen den var alltför torr, jag hade ej aptit.

Hon var så rar, hon var så nått! Jag offrade henne allt

Nu springer hon mä' en kajett och då'ä' rent fär gal't.

3651

Lie
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28.

Talesätt:

Gårdstånga:

En "kalle" -----

Gåled /golvet/

"Kometterna" /då de kallade
pa fären/.

"Kom gubbar" / då de kallade
pa hästarna/.

Hemmesdynge:

ett täcke

guled

"Kopierna"

"Korness"

3651

Lid
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

29.

Gätor:

Sasse o hans hong gick genom en long
o Sasse hedde han. Va hedde hans hong?

/Va!/
.

Va ä'dä', som går o går o aldri' kommer när' borännen?

/Klockan!/
.

Trille Lira lå på taket, trilla ner o slos i kräs.

Ingen man i detta lann trille lira bota kan?

/Agget!/.
.

Gätor.

Lekar:

Märka gässlingar: a

Alla utom ett par voro i ett rum. Sa inkallades en efter en. Denne fick sätta sig på en stol med förbundna ögon. Så tog man upp hans ena ben och slog skon full av vatten - så blev han 'märkt'.

Ro te' Tyskland. b

Tva personer lade sig på ryggen på golvet med benen mot varandra. Vardera hade en stövel, som han höll om foten. Så slog de varandra växelvis med stövelskaftet /ibland med ett kläde/.

Krypa te' Sissa c

En ljusbit sattes i en bunke med sand. Ögonen bands för på en deltagare, och han skulle nu krypa fram och söka släcka ljuset. De som då vagade passade på att göra en del hyss, och bunken flyttades kors och tvärs så där fick den andre krypa.

Mata duvar. d

Två personer satte sig emot varandra. Ögonen bands för och med var sin sked skulle de söka mata varandra.

Sko blacken. c

En 'tjyva' eller en 'bulling' spelades mellan två stolar. På denna satte sig en person med båda benen uppe på stangen. En sko sattes på stolen framför honom och en bakom honom. Så fick han en käpp, som han växelvis fick stöda sig mot på vardera sidan. Med denna skulle han så söka se ner de båda skorna, men oftast, så 'dratt' / föll / han själv i golvet.

Skrämman juden. f

Detta var liksom 'lyfta på tre' en råli'lek. Två drängar skulle lägga sig på golvet med pigan emellan sig. Hennes ena ben bands fast vid drängens ena, hennes andra vid den andra drängens. Så stod mannen på stället med ett krus vatten, och då drängarna lyfte upp sina ben, passade han på att slå vattnet i ännen på tösen.

Snäl-Lars.

En gång då några stycken varit och fästat på krogen - sådana fanns det gott om förr i tiden - så hade de ackorderat om att de inte skulle kunna rulla Snäl-Lars hem. Joo, då! - De togo och stoppade honom i en säck och knöt igen om halsen. Så lade de honom på en 'rullebör' /skottkärre/, och en ryktare skulle rulla honom. Men då han kom till en lergrav, låtsades han inte kunna rulla längre, utan välte av honom i vattnet. Den som bodde i huset fick se det och hjälpte upp honom, för de andra var för fulla för att kunna draga opp honom.

Då den ene krögaren hade alldeles folktomt men * den andre fullt hus, kallade den förres hustru ut sin man och sade: "Kom ut skall du få se, hur syngen svävar över huset...!"

Ola Larsson var stamfar för hela Stora Isie. Han var med överallt. Han söp var 14 dag. Jöns Nilsson förordade krogen: "Ja ska' si / säga/ di, att hade vi vatt så'na mannar som han, så hade inte I suttid här...."

Krögare.

se nästa sida

3651

N. B.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

33

Krogar:

* Här har va'tt två kruar, Dalmans här och så i handlarens. Då mannarna in byn voro på det ena stället sa' frun där: "I natt du Per, har det vatt en välsignad natt....." men då de voro här sa hon: "Kom ut ska du få se! Syngen svävar över huset" och pekade så mot den andra krogen.

Krögar.

Skän
Hemmenbogs
Hemmenbogs
1931

3651

1846 i Emma
Rybeck

W: b
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV /
34.

Drängtjänst och lön.

Jag har arbetat i hela min tid ända sedan jag var liten. Vid 12 års ålder kom jag till Gårdstunga och tjänade där 4 år. Mina föräldrar bodde i Lönnby, Toppe-
lagård, där tjänade jag i ett år. Da jag var på väg dit mötte jag en körande i Dalby, som fragade om jag ville visa honom vägen till Lönnby. Han fragade om allt möjligt men då var det min egen bror, som tjänte i St. Isie som jag inte sett på många år. Men då jag kom till Lönnby hade de flyttat till Svaneholm. Tva år tjänade jag i Gärdslov, sen här 6 år hos Ola Larsson, så ett år hos hans svärson. Så gifte jag mig. Tjänade 22 år Lars Ohlsson 14 - 15 år i Möllers gård. Jag hade litet betalt men jag 'sotenerade' på det.

Som vöjtepåg: en skjorta, ett par linnebyxor och en vadmalströja.

I Gårdstunga fick jag rock, linbyxor, tva skjortor, hossor och "hossor för fot" Dessutom fyra rikda-

Drängtjänst

Ekano

3651

M. Richter

W: 1
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV 2

35.

ler, som en kvinna fick till att "fära" / laga/ hossor och byxor och sadant.

I Hässleberga, Toppelagard hade jag 50 Rdr.

I Gärdslöv : 50 kronor + tjöja och väst, två skjortor och hossor.

Här hade jag kläder och nära 100 kr.

600 daler=
100 Rdr.

På ett ställe lovade husbonden sön ena dotter till drängen, om han ville tjäna troget. Gubben körde upp honom vid 3-tiden och lät honom flytta hästarna, korna och faren och de stackars svinen med osv.

Men när han hade gått där "ett halvt snäs" / $\frac{1}{2}$ tjög/ år, blev han gift på annat hall, och då flyttade han

till julen fick drängar och pigor en kavring, en julkaka /fint. ragbröd/ och ett stycke sylta, stek, ost, som lades på kavringen.

Extra vid jul
och påsk.

Om påsken fick de också en kaka och en 10 ägg, som voro kokta och färdiga. Dessa kallades "röllekompa".

3651

Hör och hampa i lön

Töserna fingo så en kappe lin och hampa i lön.
Vadmalsskjört och schal. I stan bytte de till sig en
dyna i st. för hör.

4. 1
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV 2

36

Lön,

Brännvinsförsäljning i smyg

Ola Jönsson i Gärdslov läste bland läsbarerna. Så sålde han brännvin i smyg. Han ständes med nekade. Tinget var i Anderslov / då jag var 19 - 20 år/. De lyckades inte komma åt honom, ty nabosträngen styrkte, att han bara slagit litet brännvin på en brödskiva och givit till hästen. En annan gång sa han: Ja har bara slå 't något i 'torregraven' /torvgropen/, och så betalte de andra.

Innan han avlade eden, skulle han läsa. Prästen sa till honom att sätta käppen ifrån sig, men han nekade: "Ja 'ä lite däli i da'!" --- "Nå! Hur många gudar har vi?" - "Sju! Gud Fader, Son och Helig Ande. Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs gud och så den gamle gode guden, men han har kanske ynglat 'sen....."

Så tog de hans kvinna och hon skulle svärja. Men hon hade blivit sjuk och dog. Då stämde han dem, för att hon inte hade fått någon sup på morgonen, det skulle varit därför hon dog, då hon brykade få en sup varje morgon.

Skinnkläder.

Min mor i Önnarp gick te'vadas med ett rött litet rynkat skinn nertill fastsytt med rött vadmal / ner te' gåled/. /Skinnklocka!/.

Karlarna hade gula bockskinnsbyxor med vackra hosseband / hemvävda/. Vita strumpor och hemgjorda lågskor.

Alderman, körslor o.d.

I Gärdslöv hade de alderman. Han skulle slå på en trumma, då herrskapet skulle ha något arbete utfört av de underlydande. Dessa körde resor för "herrskapet". Jag tjänade på det ställe, där det nu är fattiggård. En gång hade jag bud från herrskapet på Näsbyholm om en körsla med en skjuts. Jag sade till husbonden och så knabbade han på trumman, så hela byn kom ut, fast det bara var en, som skulle köra.

BRK
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

39

Alderman.

X
Hans "Rackare":

Hans Wallström hade vatt rackare och gick omkring och "gillade" hästar o sadant, men sen har han blitt fullständig veterinär. X

En gång skickade han en pag efter en hovtång. Pagen dröjde länge borta. Då blev Hans arg och sade: "Dåliga paga nu för tiden! När ja'va'tre månader sa kunde ja'gå o köpa låsasöm..."

"Syltemiltch" /fårmjölck/. Fårvaktning.

Ja'vöjtade /vaktade/ låmmen /lammnen/ 6 ar o' gena dem, sa de inte fick "patta", för de skulle mjölka faren o' göra "syltemiltch". Den koktes genast efter mjölknigen upp och fick sedan stå och surna. Äts till grovt bröd.

Min bror piskade mej o' ja' gick o' brydde me' om ja skulle sänka / dränka/ me'. Ja'sto' på huvu't i gropen men kom upp igen. De fann me', men ja' ble' linjerade me' tva 'vårar"/flättade vieskott/. Far kom hem och skulle då också linjera me', men da låtsade ja'sova, så de' ble inget. Men se'n fick min bror vöjta faren o' ja' fick gässen därhemma.

Fårvaktning.

Fårmjölck.

3651

712
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

42

Vårarbete:

När de sätt havre och ärter , och det inte var den
15 maj - de tvärade åkern och drev med ett ärr /ader/ -
så ble' de liggande inne till den dan.

Hemmestuguet Skåne
Mömmenbryggs del
sept 1931

3651

uppsat W. Richter
ber. av Nils Persson
Född 1846 i Örnäs
(Dybeck)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

43

Skördebruk:

Fånga haren

När de hade en liten 'hjärna'/hörna/ kvar, så
de, att de skulle fånga haren.

Fånga haren.

"Stådderen2."

"Stådderen."

Fruntimren band tre band på sista neken, som
de kallade "stådderen". Den satte de mitt i traven.

Sista lasset: "son".

Sista lasset
"Son".

Störste drängen skulle 'sticka i stacken' och
'mellandrängen' sticka på lasset, och ett par pågar kör-
de mellan åkern och ladan. Jag var sex år hos Olof
Andersson, och där 'stack jag av' alltsammans både
klöver, ärter och säd. Sista lasset kallade de "son" /

Höstagille.

Da 'hösten' var slut skulle de ha höstagille. De
kom vid 1-tiden och då vankades kött och soppa. Sa var
det dans å sommarstuan eller på loen, så kaffe. Vid
6-7-tiden skulle de ha fisk och gröt

Skolmästaren brukade vart år till jul få en nek
havre, som han satte ut till faglarna.

Julnek.

3651

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

77

Postkörning

Då jag tjänade i Gårdstanga körde jag många
ganger för posten. Postiljonen hade en farlitt stor
lärväska, som han hade posten i. Tva gånger i veckan,
torsdag och söndag kom han vid fyratiden på morgonen
och då tutade han i ett horn. Så skjutsade jag till Lund.
Där vidtog Vallkärra, som körde vidare till Malmö och
sedan tillbaka ända upp till Hurva.

Bönderna hade bara 14 Rdr om året.